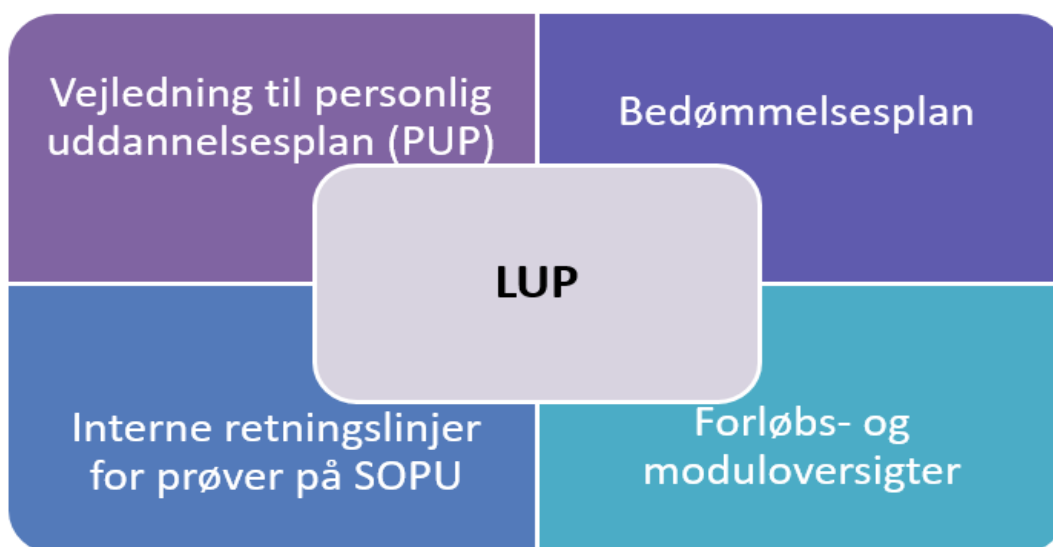

**Lokal undervisningsplan for
Den pædagogiske assistentuddannelses
grund- og hovedforløb
Gældende for optag efter 1. januar 2019**

Denne version af den lokale undervisningsplan beskriver den pædagogiske assistentuddannelse med virkning fra januar 2019 inklusiv grundforløb 2.

Der er følgende ændringer i uddannelsen, som følge af Børne- og socialministeriets initiativ om "Stærke dagtilbud", herunder den styrkede pædagogiske læreplan, som er implementeret i uddannelsen efter følgende kriterier:

- Den pædagogiske assistentuddannelse er fortsat en generalistuddannelse til hele det pædagogiske arbejdsmarked.
- Formål/retning/betydning i de enkelt uddannelsesmål er ikke ændret væsentligt
- De faglige pejlemærker i den styrkede pædagogiske læreplan er implementeret

Justeringen af uddannelsesordningen medfører følgende ændringer:

- Justering af praktikmål (mål 2, 4, 6 og 11)

Justering af følgende uddannelsesspecifikke fag:

- Pædagogik (mål 1, 12 og 16)
- Psykologi i den pædagogiske praksis (mål 3, 7, 9 og 10)
- Bevægelse og idræt (mål 1 og 2)
- Natur og udeliv (mål 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 og 8)
- Kulturelle udtryksformer (mål 5 og 9)

Justering af følgende valgfri uddannelsesspecifikke fag:

- Det pædagogiske måltid og sundhed (mål 1)
- Trivsel, udvikling, læring + dannelse hos små børn erstatter Læring og udvikling hos små børn (mål 1 og 3 revideret, mål 4 nyt)
- Nyt valgfrit fag: Børn i udsatte positioner i dagtilbud

Nye prøvebestemmelser:

- Eleverne skal til prøve i dansk, samfundsfag og engelsk, såfremt eleven følger faget, samt i et uddannelsesspecifikt fag.

Indhold

Grundforløb 2 mod Pædagogisk Assistentuddannelse	5
Beskrivelse af det uddannelsesspecifikke fag på Grundforløb 2.....	5
Fagets formål.....	5
Fagets profil.....	5
Viden, færdigheder og kompetencer	6
Faglige mål.....	7
Fagligt indhold	9
Tilrettelæggelse	10
Didaktiske principper.....	10
Arbejdsformer	10
Samspil med andre fag	10
Den konkrete tilrettelæggelse af undervisningen i faget.....	10
Grundfag.....	11
Valgfag	11
Støttefag som valgfag.....	11
Bonusfag som valgfag.....	12
Dokumentation.....	12
Krav til elevens dokumentation.....	12
Evaluering og bedømmelse	12
Løbende evaluering	12
Afsluttende standpunktsbedømmelse	12
Grundforløbsprøven Mål og krav	12
Eksamensgrundlag.....	13
Bedømmelseskriterier	15
Kriterier for vurdering af elevernes kompetencer og forudsætninger	16
Realkompetencevurdering	16
Realkompetencevurdering for unge under 25 år (EUD).....	17
Realkompetencevurdering for voksne over 25 år (EUV)	17
Godskrivning.....	19
Hovedforløbet på den pædagogiske assistentuddannelse	21
Kompetencemål for den pædagogiske assistentuddannelse.....	22
Fagrækken for den pædagogiske assistentuddannelse	23
Talentspor og fag på højere niveau.....	23
Valgfri uddannelsesspecifikke fag	25
Valgfag	27
Ansættelse og optag.....	27
Elevens personlige uddannelsesplan (PUP).....	28

Elevers arbejdstid.....	28
Bedømmelsesplan	28
Væsentlige mål og bedømmelseskriterier i grundfagene	29
Prøveregler	31
Praktikmål for den pædagogiske assistentuddannelse.....	32
Samarbejde mellem praktik og skole	33
Praktikindkald på den pædagogiske assistentuddannelse.....	33
Lærerkvalifikationer.....	35
Undervisernes kompetenceløft.....	35
Diplom i erhvervspædagogik.....	36
Pædagogisk løft på 10 ETCS point	36
Praktikforløb.....	37
Taksonomi	37

Grundforløb 2 mod Pædagogisk Assistentuddannelse

Beskrivelse af det uddannelsesspecifikke fag på Grundforløb 2

Fagets formål

Formålet med faget er, at eleven udvikler kompetence til at vælge og anvende uddannelsens anerkendte metoder til at løse arbejdsopgaver i konkrete og overskuelige praktiske sammenhænge. Endvidere er det formålet, at eleven udvikler kompetence til at indgå i og dokumentere arbejdsprocesser, der er typiske for uddannelsen. Eleven lærer at anvende eksisterende faglig dokumentation.

Eleven lærer gennem praktisk metodelære at forstå og anvende relevante arbejdsmetoder. Tilegnelse af uddannelsesspecifikke metoder er genstanden for undervisningen. Eleven skal kunne anvende forskellige arbejdsprocesser og arbejdsmetoder og kunne vælge hensigtsmæssige metoder. Eleven lærer at anvende almindeligt anerkendte værktøjer inden for uddannelsen.

Eleven lærer at beskrive og evaluere egne arbejdsprocesser gennem løsning af grundlæggende praktiske problemstillinger i forhold til uddannelsen. Eleven lærer at forstå og anvende faglig dokumentation og faglig kommunikation til at præcisere, erkende og evaluere egen faglig læring. Eleven udvikler kompetence til at kunne anvende fagudtryk og forstå almindeligt anvendte faglige begreber. Tilegnelse af faglige udtryk og begreber giver eleven grundlag for at kommunikere med andre fagpersoner om løsning af faglige problemstillinger.

Eleven udvikler kompetence til at arbejde innovativt i grundlæggende og relevante arbejdsprocesser.

Eleven lærer om innovationsprocesser gennem praktiske projekter. Faget skal give eleven grundlag for at overveje og vurdere nye idéer og alternative muligheder for opgaveløsning i relevante undervisningsprojekter.

Eleven udvikler kompetence til at tilrettelægge og følge en arbejdsplan og lærer at samarbejde med andre om løsning af praktiske opgaver. Eleven lærer at udføre den nødvendige koordinering af de enkelte elementer i en arbejdsproces.

Fagets profil

Fagets profil har en tæt sammenhæng med hovedforløbet til den pædagogiske assistentuddannelse og tilrettelægges med henblik på, at eleven opnår de relevante kompetencer på et grundlæggende niveau.

Erhvervsuddannelsen til pædagogisk assistent har som overordnet formål, at eleven gennem skoleundervisning opnår viden og færdigheder inden for det overordnede kompetenceområde jf. § 1 i Bekendtgørelse om erhvervsuddannelsen til pædagogisk assistent:

- 1) Praktiske pædagogiske opgaver, indsatser og aktiviteter.*
- 2) Pædagogisk omsorgs- og relationsarbejde, der understøtter og styrker målgruppens trivsel og udvikling.*
- 3) Praktisk pædagogisk arbejde, der styrker målgruppens livskvalitet og motivation til et sundt og aktivt liv, gennem sundhedsfremmende og forebyggende aktiviteter.*
- 4) Praktisk pædagogisk arbejde med velfærdsteknologi, sociale og digitale medier, der understøtter teknologisk forståelse samt digital kultur.*
- 5) Evaluering, dokumentation, samarbejde og kommunikation i forhold til områdets organisering og med henblik på udvikling af den pædagogiske praksis.*

Viden, færdigheder og kompetencer

I grundforløbet er de faglige mål beskrevet i tre kategorier: Viden, Færdighed og Kompetence. Nedenstående definition er hentet fra beskrivelsen af den danske kvalifikationsramme. [Niveauer i kvalifikationsrammen](#)

Viden omfatter både viden om et emne og forståelse, det vil sige, om eleven er i stand til at sætte sin viden i sammenhæng og forklare den for andre. Viden kan være både om teori og praksis. Færdigheder er det, som man kan gøre eller udføre. Der kan være tale om praktiske færdigheder, kognitive færdigheder, kreative færdigheder eller kommunikative færdigheder.

Kompetencer er evnen til at anvende viden og færdigheder i en given kontekst. Her er ansvar og selvstændighed centrale begreber.

Viden

Viden er den viden og forståelse, som forventes af en person med en kvalifikation på et givet niveau. Beskrivelsen af viden omfatter følgende to aspekter:

Hvilken type viden der er tale om, og hvor kompleks denne viden er. Type af viden vil sige, om der er tale om viden om teori eller viden om praksis. Endvidere om der er tale om viden inden for et fag, et fagområde eller et erhverv. Komplexitet vil sige, hvor forskellige situationer kompetencen kan anvendes i, og hvor uforudsigelige situationer den beherskes i.

Om der er tale om forståelse. Det vil sige, i hvor stort omfang man kan sætte sin viden ind i en sammenhæng. Forståelse kommer eksempelvis til udtryk, når man kan forklare noget for andre.

Færdigheder

Færdigheder er, hvad en person kan gøre eller udføre. Beskrivelsen af færdighed omfatter følgende tre aspekter:

Hvilken type færdighed der er tale om. Det vil sige, om der er tale om kognitive færdigheder (for eksempel at kunne regne), praktiske færdigheder (for eksempel at kunne svejse), kreative færdigheder eller kommunikative færdigheder (for eksempel at kunne udtrykke sig mundtligt eller skriftligt).

Hvilken opgaveløsning færdigheden skal anvendes til. Det vil sige opgavens kompleksitet, hvilket igen vil sige, hvilke krav der stilles til udvælgelse og vurdering af viden, der indgår i opgaveløsningen.

Hvilken kommunikation der kræves. Det vil sige, hvilke målgrupper der skal kommunikeres med, hvor komplekst budskabet er, og hvilke virkemidler der anvendes i kommunikationen.

Kompetencer

Kompetencer er den bevidste evne til at anvende viden og færdigheder i en given kontekst, eksempelvis arbejde eller studier. Ansvar og selvstændighed er centrale begreber her. Kompetence omfatter følgende tre aspekter:

Handlerummet. Det vil sige, i hvilke typer af arbejds- eller studiemæssige sammenhænge viden og færdigheder kan bringes i spil. Hvilken grad af uforudsigelighed og foranderlighed vil der være i disse sammenhænge?

Samarbejde og ansvar. Det vil sige, i hvor høj grad man kan varetage ansvaret for sit eget og andres arbejde. Hvor komplekse samarbejdssituationer kan man indgå i?

Læring. Det vil sige, i hvor høj grad man kan tage ansvar for sin egen læring og kompetenceudvikling.

Faglige mål

Eleven har grundlæggende viden på følgende udvalgte områder inden for den pædagogiske assistentuddannelse:

1. Metoder til dokumentation af eget arbejde.
2. Målgruppetilpasset faglig formidling, herunder til kolleger og pårørende.
3. Fagsprogets betydning og de mest almindelige fagudtryk inden for det pædagogiske område.
4. Kommunikationsteori, herunder viden om kommunikation i forhold til forskellige målgrupper.
5. Kulturforståelse og inddragelse af den pædagogiske målgruppe.
6. Relevante pædagogiske metoder, herunder konflikthåndtering, vejledning, guidning og motivationsarbejde.
7. Sikkerheds- og arbejdsmiljøorganisationen, herunder det psykiske arbejdsmiljø med fokus på trivsel og forebyggelse af vold.
8. Fysiske, mikrobiologiske og kemiske faktorer, der påvirker hygiejnen, herunder temperatur og eksponentiel vækst.
9. Gældende ergonomiske principper ved jobudøvelsen.
10. Relevant lovgivning, der vedrører samarbejdsflader på det pædagogiske arbejdsmarked, særligt i forhold til forskellige målgrupper i det pædagogiske arbejde.
11. Rettigheder og pligter som fagperson i et ansættelsesforhold, herunder tavshedspligt.
12. Den pædagogiske sektors opbygning, faggruppens placering og det tværfaglige samarbejde.
13. Aktuel velfærdsteknologi og digitale medier, der kan anvendes i det pædagogiske arbejde, under hensyntagen til målgruppen.
14. Hensigtsmæssig anvendelse af digitale og sociale medier i det pædagogiske arbejde, både som aktivitet og som redskab til faglig dialog og formidling.
15. Faktorer der påvirker det enkelte menneskes sundhed.
16. Kost og motions betydning for fysisk og psykisk velvære.
17. Kostens sammensætning, herunder beregning af energibehov og –forbrug, vitaminer og næringsstoffer.
18. Sundheds- og hygiejneopgaver på den pædagogiske arbejdsplads.
19. Sundhedsfremmende arbejde.
20. Inklusionsbegrebet i det pædagogiske arbejde.
21. Udviklingspsykologiske perspektiver og retninger, der er relevante for pædagogisk arbejde med det lille barn.
22. Undervisning, didaktik og inklusion i grundskolen.
23. Aktuelle metoder i det pædagogiske arbejde inden for handicap- og psykiatriområdet, herunder kendskab til rehabilitering og faktorer der fremmer eller hæmmer menneskers motivation for egenomsorg.
24. Målgrupperelevante pædagogiske aktiviteter – herunder fysiske, musiske, æstetiske, kulturelle og praktiske aktiviteter.
25. Aktiviteters betydning for sundhed og trivsel.
26. Psykologiske og sociologiske processer, der omhandler individets samspil med andre.
27. Selvevalueringsredskaber, herunder evaluering af egen læring.

Eleven har **færdigheder** i at anvende følgende grundlæggende metoder og redskaber til løsning af enkle opgaver under overholdelsen af relevante forskrifter:

1. Metoder til dokumentation og faglig formidling i skrift og i tale, under hensynstagen til modtagerens forudsætninger.
2. Metoder til aktiv lytning og til at kunne udvise empati i samarbejdet.
3. Metoder til at kommunikere og samarbejde med andre fagpersoner, børn, forældre, borgere og pårørende.
4. Metoder til at anvende konfliktnedtrappende kommunikation.
5. Forklaring af betydningen af at videregive observationer og udførte opgaver til relevante samarbejdspartnere.
6. Redskaber til at udøve jobfunktionen under hensyntagen til de sikkerhedsmæssige, arbejdsmiljømæssige og ergonomiske regler.
7. Demonstration af, hvordan man indretter arbejdsstedet og bruger sin krop efter gældende ergonomiske principper.
8. Metoder til forebyggelse af institutionsinfektioner.
9. Metoder til at forebygge psykisk og fysisk vold.
10. Forklaring af egen faglig og professionel rolle i samarbejdet med andre.
11. Forklaring af det faglige og personlige ansvar, der er forbundet med at arbejde inden for det pædagogiske område.
12. Brancherettet velfærdsteknologi og digitale medier til pædagogiske aktiviteter og elektronisk kommunikation.
13. Metoder til at understøtte fysisk og psykisk velvære gennem kost og motion.
14. Behandle statistiske informationer om kostens sammensætning og betydning for fysisk og psykisk velvære.
15. Identifikation af forhold omkring sundhed og påpeging af sundheds- og hygiejneopgaver på den pædagogiske arbejdsplads.
16. Redskaber i det sundhedsfremmende arbejde.
17. Identifikation af forskellige pædagogiske målgrupper, herunder beskrivelse af målgruppens forudsætninger for udvikling.
18. Demonstration af, hvordan man igangsætter rehabiliterende pædagogiske aktiviteter.
19. Metoder til at igangsætte aktiviteter med betydning for sundhed og trivsel for forskellige pædagogiske målgrupper.
20. Metoder til at reflektere over egen praksis.
21. Demonstration af, hvordan man møder den pædagogiske målgruppe og pårørende på en etisk, empatisk og respektfuld måde.
22. Professionel ageren i et fagligt fællesskab.

Eleven har **kompetence** til på grundlæggende niveau at kunne:

1. Dokumentere eget arbejde og varetage faglig formidling til den pædagogiske målgruppe samt til kollegaer og pårørende
2. Anvende faglig kommunikation i skrift og i tale med samarbejdspartnere, børn, forældre, borgere og pårørende
3. Udøve jobfunktionen under hensynstagen til de grundlæggende sikkerhedsmæssige, arbejdsmiljømæssige, ergonomiske og hygiejniske principper og demonstrere afbrydelse af smitteveje i det pædagogiske arbejde
4. Deltage i det professionelle samarbejde på tværs af faggrupper og forstå betydningen af at

- arbejde inden for relevant lovgivning, der vedrører samarbejdsflader på det pædagogiske arbejdsmarked i forhold til forskellige pædagogiske målgrupper
5. Planlægge og igangsætte pædagogiske aktiviteter, der gør brug af velfærdsteknologi, digitale og sociale medier
  6. Anvende digitale medier i simple pædagogiske situationer som redskab til faglig dialog og formidling
  7. Medvirke i det sundhedsfremmende arbejde i relation til den pædagogiske målgruppe
  8. vejlede i valg af hensigtsmæssig livsstil ud fra viden om, hvad kost og motion betyder for fysisk og psykisk velvære, og hvordan det kan understøtte et godt arbejdsliv
  9. Planlægge, gennemføre og evaluere pædagogiske aktiviteter målrettet forskellige pædagogiske målgrupper
  10. Indgå i det pædagogiske arbejde med inklusion under hensyntagen til den pædagogiske målgruppes forudsætninger for udvikling
  11. Planlægge, gennemføre og evaluere fysiske, musiske, æstetiske, kulturelle og praktiske aktiviteter under hensyn til den pædagogiske målgruppes sundhed og trivsel
  12. Møde den pædagogiske målgruppe, pårørende og kollegaer på en etisk og respektfuld måde, herunder medvirke til at forebygge simple konflikter
- Udvide motivation og tage aktivt ansvar for egen læring, med fokus på egne ressourcer og begrænsninger

Eleven skal have gennemført og bestået følgende grundfag på følgende niveau:

- Dansk på D-niveau, bestået
- Samfundsfag på E-niveau, bestået
- Idræt på F-niveau, bestået
- Psykologi på F-niveau, bestået

Certifikater eleven gennem undervisning i dette fag skal have opnået (evt. have opnået kompetence svarende til):

- Kompetencer svarende til "Førstehjælp på erhvervsuddannelserne" efter Dansk Førstehjælpsråds uddannelsesplaner pr. 1. august 2016
- Kompetencer svarende til elementær brandbekæmpelse efter Dansk Brand- og sikringsteknisk Instituts retningslinjer pr. 1. september 2014.

Opnåelsen af certifikater indgår som en del af det tematiserede forløb.

Fagligt indhold

Forløbet er opdelt i temaer. Der undervises helhedsorienteret og tværfagligt med udgangspunkt i det fagområde eleven uddanner sig til. Hvert tema indeholder konkrete mål inden for viden, færdigheder og kompetence. Der arbejdes bl.a. med metoder inden for bl.a. situationsbeskrivende cases, innovationsprocesser, skills-inspirerede aktiviteter og forumspil. Der er fokus på at understøtte elevernes evner til at igangsætte aktiviteter, motivere til aktivitet, gennemføre, evaluere og dokumentere aktiviteter. Elevernes evne til refleksion indgår som et centralt element.

Se SOPUs metode og redskabskatalog: [Metode- og redskabskatalog](#)

Tilrettelæggelse

Didaktiske principper

Undervisningen tilrettelægges på grundlag af anvendelsesorienterede faglige emner og problemstillinger, således at eleven udfordres fagligt i emner knyttet til den valgte uddannelse. Det bærende element i undervisningen er faglige eksperimenter, cases og værkstedsarbejde. Digitale medier skal inddrages, hvor det er relevant, og hvor det støtter elevens målopfyldelse.

Det problemorienterede, induktive og kollaborative undervisningsprincip har en central plads i tilrettelæggelsen af undervisningen. Undervisningen skal tilrettelægges med fokus på elevens undersøgende, eksperimenterende og reflekterende praksis. Undervisningen skal støtte elevens indlæring på tværs af fag og understøtte elevens faglige nysgerrighed.

Undervisningen tilrettelægges, så den understøtter elevens faglige progression og medvirker til at udvikle elevens faglige og personlige identitet.

Arbejdsformer

Undervisningen tilrettelægges helhedsorienteret og praksisbaseret med anvendelse af varierede arbejdsformer, der styrker elevens læring. Digitale medier og værktøjer inddrages systematisk. Undervisningen organiseres om cases og projekter, der fremmer innovativ refleksion og opgaveløsning. I undervisningen anvendes forskellige arbejdsformer, der vælges i forhold til uddannelsens erhvervsfaglige karakteristika, samspil mellem fag og styrkelse af elevens læring.

For at styrke den pædagogiske undervisningsdifferentiering i forbindelse med både unge og voksne, anvender SØPU forskellige pædagogiske tilgange for at motivere den enkelte elev. I forhold til elever under 25, har skolen fokus på Motivationspædagogik. Her fokuseret på hvordan underviseren kan udnytte og styrke elevens sociale og personlige kompetencer, for at skabe øget motivation hos eleven og understøtte opnåelsen af de faglige mål.

I den erfaringsbaserede læringsproces er der fokus på at koble egne erfaringer, andres erfaringer og den viden der skal til for at skabe læring og nye kompetencer. For en nærmere uddybning af de pædagogiske tilgange på SØPU henvises til SØPUs reformordbog. [Reformordbog](#)

Samspil med andre fag

Undervisningen i det uddannelsesspecifikke fag tilrettelægges i sammenhæng med undervisningen i de øvrige fag i grundforløbets anden del. Undervisningen i det uddannelsesspecifikke fag indgår i samspil med følgende grundfag: Dansk, Samfundsfag, Psykologi og Idræt.

Den konkrete tilrettelæggelse af undervisningen i faget

Faget inddrager den faglige viden og de faglige færdigheder, som eleverne har opnået gennem grundfags- og valgfagsundervisningen.

Undervisningen tilrettelægges, så vidensmål og færdighedsmål opleves i et samspil. I begyndelsen af uddannelsen vil undervisningen fortrinsvis være tilrettelagt af vidensmål og færdighedsmål. Efterhånden som eleven tilegner sig viden og færdigheder, vil fagets kompetencemål komme mere i spil i undervisningen. Omsætning af fagets mål i praksis vil indeholde elementer af grundfagene dansk og naturfag. For at sikre grundfaget status indarbejdes grundfagsfaglige indhold i det uddannelsesspecifikke fags læringsaktiviteter.

Dele af kernestoffet og det supplerende stof vælges og behandles, så det bidrager til at styrke samspillet med det uddannelsesspecifikke fag, grundfagene og den øvrige undervisning i elevens erhvervsuddannelse. Praksisorienteret og helhedsorienteret undervisningen handler dels om, at grundfagsundervisningen knyttes op på de projekter og emner, som eleverne arbejder med i undervisningen. Helhedsorienteret undervisning handler dog også om, at de grundfagslementer der ikke naturligt kan indgå i de projektorienterede læringsaktiviteter bliver rettet mod den pædagogiske assistents arbejdsområde.

På SOPU arbejdes med SKILLS som læringsmetode på alle uddannelsesniveauer og forløb. Det giver mulighed for at eleverne træner og demonstrerer viden, færdigheder og kompetencer ud fra en konkret simuleret, praksisnær situation. Det tilstræbes at både cases til SKILLS aktiviteter og afviklingen af de konkrete aktiviteter sker i tæt samarbejde med praksis.

Omsætning af fagets mål i praksis vil have elementer af grundfagene Dansk, Samfundsfag, Psykologi og Idræt. For at sikre at grundfagene indgår i de helhedsorienterede aktiviteter indarbejdes det grundfagsfaglige indhold i det uddannelsesspecifikke fags læringsaktiviteter.

Praksisorienteret og helhedsorienteret undervisning handler om, at grundfagsundervisningen knyttes op på de projekter og emner, som eleverne arbejder med i undervisningen. Helhedsorienteret undervisning handler dog også om, at de grundfagslementer, der ikke naturligt kan indgå i de projektorienterede læringsaktiviteter, bliver brancherettede.

Grundfag

Der er afsat 8 uger til grund- og valgfagsundervisningen. Grundfagsundervisningen i Dansk og samfundsfag indgår i helhedsorienterede tematiserede forløb på grundforløb 2.

Valgfag

Læringsaktiviteter i valgfagene kobles til de øvrige læringsaktiviteter i de helhedsorienterede temaer på grundforløb 2. Elevens valg af valgfagsundervisning tager udgangspunkt i elevens afsluttede grundfagsniveau, og valgfagsundervisningen vælges som udgangspunkt inden for de første 2 uger af uddannelsen i forbindelse med tilrettelæggelsen af elevens personlige uddannelsesplan (PUP).

Valgfagsundervisningen anvendes til at sikre at eleverne når overgangskravene i Dansk D, Samfundsfag E, Psykologi F og idræt F. Hvis eleven har frembragt dokumentation for at have gennemført undervisningen i grundfagene, opnår eleven merit herfor og kan anvende dele af valgfagsundervisningen til støtte/bonusfag.

Støttefag som valgfag

For elever, som har behov for ekstra støtte til at opfylde uddannelsens mål, tilbyder SOPU valgfagsundervisning til at støtte elevens boglige eller praktiske læring. Eleven tilbydes understøttende læringsaktiviteter af undervisere, læsevejledere og mentorer med udgangspunkt i elevens individuelle behov, f.eks. yderligere udforskning af dagens emner og læringsaktiviteter, fordybelse i begreber, tilegnelse af fagsprog og talbegreber, forståelse af og indlæring af fagudtryk, træning i mundtlig udtryksfærdighed og præsentationer samt fortrolighed med digitale medier og træning i brug af disse.

Bonusfag som valgfag

For elever, som ønsker udfordringer inden for særlige faglige elementer og problemstillinger, kan valgfaget anvendes til fordybelse inden for emner af relevans for elevens uddannelse. Gennem SOPUs bonusfag får eleven trænet færdigheder som fremtidig fagperson. Elever inddrager faglig viden i forhold til målgruppen og den professionelle rolle i samarbejde med kolleger.

Dokumentation

Eleven udarbejder dokumentation af forskellige og relevante processer og produkter, f.eks. temaopgaver, synopsis, portefolio, eller anden faglig dokumentation. I dokumentationen kan indgå et fagligt produkt.

Krav til elevens dokumentation

På SPU er der fokus på processen i forbindelse med dokumentation. Dokumentation indgår derfor løbende som en del af læringsaktiviteterne. Dokumentation kan både være skriftlig og visuel i form af f.eks. film. Der differentieres på kravene til dokumentation i forhold til elevgruppen. Formidling indgår som en tydelig del af arbejdet med dokumentation. Der er ikke fastsat krav til længde på et evt. skriftligt produkt, idet der arbejdes med det både tekst, billeder, film og andre medier.

Evaluering og bedømmelse

Løbende evaluering

Eleven skal i løbet af undervisningen opnå en klar opfattelse af fagets mål samt af egne udfordringer og handlemuligheder i forhold til at kunne opfylde målene. Dette skal ske gennem individuel vejledning og feedback i forhold til de læreprocesser og produkter, som indgår i undervisningens aktiviteter. Desuden inddrages aktiviteter, som stimulerer den individuelle og fælles refleksion over udbyttet af undervisningen. Grundlaget for evalueringen er de faglige mål.

Afsluttende standpunktsbedømmelse

Der gives en afsluttende standpunktskarakter efter 7-trins skalaen. Standpunktskarakteren udtrykker graden af elevens målopfyldelse af fagets mål.

Grundforløbsprøven

Mål og krav

Ved afslutningen af undervisningen afholdes grundforløbsprøven. Det er prøvens formål at bedømme elevens opfyldelse af de krav, som er fastsat for den pågældende uddannelse i medfør af § 3, stk. 2, i hovedbekendtgørelsen.

De væsentlige udvalgte mål for prøven er kompetencemålene, som kendetegner den kernefaglighed, der ligger i det hovedforløb, som elevens grundforløb retter sig mod.

Prøven skal give eleven mulighed for med et fagligt fokus at demonstrere kompetencer inden for det uddannelsesspecifikke fag. Kravet for at bestå er, at eleven på grundlæggende niveau demonstrerer kompetencer inden for det udsnit af de udvalgte væsentlige mål, der er relevante for elevens eksaminationsgrundlag.

SOPU har valgt at vægte kompetencemålene således, at de figurerer i tre forskellige kategorier. Betydningen af dette er beskrevet under overskriften eksaminationsgrundlag.

Rød (obligatorisk)	Kompetencemål
	2) forstå og forklare rammerne for den rehabiliterende tilgang, herunder faggruppens funktion i forhold til at støtte borgeren i mestring af eget liv
Lilla	Kompetencemål
	1) forklare borgerens forløb i social- og sundhedsvæsenet og faggruppens rolle heri 5) møde borgere og pårørende på en etisk og respektfuld måde, herunder medvirke til at forebygge konflikter i jobudøvelsen,
Orange	Kompetencemål
	3) forklare hvordan man kan igangsætte og understøtte sundhedsfremmende og sygdomsforebyggende aktiviteter 4) vejlede borgeren i brugen af velfærdsteknologiske hjælpemidler samt vejlede og støtte borgere i kontakten med det digitale Danmark 7) udøve jobfunktionen under hensynstagen til de sikkerhedsmæssige, arbejdsmiljømæssige, ergonomiske og hygiejniske principper.

Prøven kan gennemføres individuelt eller i grupper med max 3 elever. For at gå til gruppeprøve skal eleverne have forberedt sig sammen. En elev kan vælge at gå til individuel prøve i en opgave, der er udarbejdet i en gruppe. Prøven varer 30 min. inkl. votering pr. elev. Bedømmelsen gives individuelt. For gruppe på tre elever betyder det, at der eksamineres i 60 minutter, og at de sidste 30 minutter afsættes til votering og individuel tilbagemelding.

Prøvens varighed og antallet af elever:

Antal elever	Varighed inkl. Votering
1 elev	30 minutter
2 elever	60 minutter
3 elever	90 minutter

SOPUs elevadministration skal senest 15 dage før prøveafholdelsen kende til hvilke elever der går til prøve individuelt og i gruppe.

Eksaminationsgrundlag

Eksaminationsgrundlaget tones mod kompetenceområdet for den pædagogiske assistentuddannelse: *Praktiske pædagogiske aktiviteter, pædagogisk omsorgs- og relationsarbejde der styrker trivsel, praktisk pædagogisk arbejde der styrker livskvalitet gennem forebyggende aktiviteter, praktisk pædagogisk arbejde med velfærdsteknologi, evaluering, dokumentation og kommunikation.*

Eksaminationsgrundlaget er en praktisk funderet opgave, der giver eleven mulighed for at:

- Præsentere en grundlæggende faglig forståelse.
- Demonstrere et forberedt praksiseksempel af en kendt situation eller ud fra en kendt problemstilling.
- Demonstrere en grundlæggende evne til at reflektere over teori og praksiseksempel.

Eksaminationsgrundlaget tager udgangspunkt i en case. Casen danner baggrundshistorie for at kunne behandle scenarierne. Samme case kan bruges i den samlede prøveperiode. I tillæg til casen vælger eleven et scenarie, som er praksisfunderet, og som eleven skal forklare og demonstrere ved hjælp af relevant viden, færdigheder og kompetencer, som eleven har tilegnet sig igennem uddannelsen.

Indhold for case og scenarier

Der udarbejdes en case pr. prøvedag, og casen kan være identisk for både Hillerød og København. Casen må max være på 2000 anslag, og skal være disponeret således af ¼ er indledning, ¼ om case-personens fritidsinteresser og ½ om case-personens nuværende situation.

Scenarierne skal være opbygget så følgende kombination af kompetencemål.

Scenarie nr.	Rødt mål	Lilla mål	Orange mål
1	2	5	3
2	2	5	3
3	2	5	7
4	2	5	3
5	2	5	4
6	2	1	7

Eleven skal dokumentere praksiseksemplet elektronisk i løbet af de afsatte forberedelsesdage. Til selve prøven kan eleven vælge at vise filmen eller demonstrere det. Det er elevens ansvar at sikre at gemme film digitalt til brug for prøven.

I filmen eller i demonstrationen til selve prøven er det ikke af betydning hvilken rolle den enkelte elev demonstrerer. Det er elevens evne til at mundtligt at reflektere over praksiseksemplet som indgår i bedømmelsesgrundlaget.

Eleven arbejder med scenariet og den tilhørende case og forbereder sig til prøven gennem dette arbejde. Forberedelsen til prøven strækker sig over 5 dage.

Antal scenarier og antal film skal være samstemmende.

Antal elever	Antal scenarier	Antal film
1 elev	1 scenarie	1 film
2 elever	1-2 scenarier	1-2 film
3 elever	1-3 scenarier	1-3 film

Valgte scenarie(r) skal godkendes af underviser/vejleder og afleveres underskrevet til underviser/vejleder på dag 1. Blanket findes som bilag 1 i "Interne retningslinjer for prøver på SOPU".

Scenarierne skal formuleres så det dækker det obligatoriske røde samt et kompetencemål fra den lilla kategori og et fra den orange kategori. Det betyder, at ét scenarie skal dække 3 kompetencemål. Se skema, lænere nede i dokumentet, om hvordan kompetencemålene skal kombineres.

Plan for forberedelse til prøven

Dag 1	Eleven får udleveret case og vælger selv scenarie(r) Skema med valg af scenarie afleveres kl. 14.00 første dag til underviser/vejleder. Valget er bindende. Skema findes bagerst i elevvejledningen
Dag 2 - 5	Forberedelse til prøve med mulighed for vejledning

Under forberedelsen arbejder eleverne individuelt eller i grupper med mulighed for vejledning. Eleven kan gøre brug af digitale hjælpemidler, bøger og andet materiale udleveret i undervisningen samt egne noter.

Underviser/vejleder opstiller på dag 1 overblik over ugens forløb og aktiviteter, samt gennemgår casene med eleverne.

Der vil som udgangspunkt ikke være remedier til rådighed til prøven. Hvis det skal forsøges imødekommes skal det aftales med eksaminator.

Bedømmelsesgrundlag

Prøven er mundtlig og omfatter teoretiske og praktiske elementer. Det er elevens mundtlige præstation, der udgør bedømmelsesgrundlaget. Det er elevens forståelse for teori og begreber sammen med elevens mundtlige refleksion over praksiseksemplet, der vægtes i bedømmelsen. Praksiseksemplet er i sig selv ikke genstand for bedømmelse ved prøven. Eleven behøver ikke at demonstrere kompetencer inden for alle kompetencemål for at bestå.

Prøven består af tre elementer:

- En præsentation af en grundlæggende faglig viden.
- En demonstration af et forberedt praksiseksempel ud fra scenariet for at understøtte refleksion.
- En demonstration af en grundlæggende evne til at reflektere over teori og praksiseksempel.

Præsentation inklusiv demonstration af det forberedte praksiseksempel, må max have en varighed svarende til 1/3 af den samlede eksaminationstid. Det betyder at: Hver video må max vare 3-5 min. Elever i grupper må ikke lave længere videoer. Elever i grupper må lave det antal videoer, svarende til antal cases, de har valgt som baggrund for prøven dvs. to scenarie = to videoer á 3 min varighed.

Bedømmelseskriterier

Bedømmelsesgrundlaget og –kriterierne er retningsgivende for bedømmelse af præstationen ved prøven. Bedømmelseskriterierne skal støtte det nødvendige skøn, der sammenfattes i bedømmelsen. Med skønnet vejes præstationens styrker og mangler op i forhold til hinanden.

Grundforløbsprøven bedømmes bestået/ikke bestået. Kravet for at bestå er, at eleven på grundlæggende niveau demonstrerer kompetencer inden for det udsnit af de udvalgte væsentlige mål, der er relevante for elevens eksaminationsgrundlag. Der kan således være kompetencemål, som ikke bliver berørt under eksaminationen. Bedømmelsen sker alene på grundlag af den mundtlige præstation.

For at opnå bedømmelsen "bestået" lægges der i bedømmelsen særlig vægt på, at eleven på grundlæggende niveau kan:

- Demonstrere en basal faglig viden.
Eleven viser en grundlæggende forståelse for teori og begreber i sin formidling af egne overvejelser om disse.
- Referere til relevante metodiske tilgange.
Eleven kan i afgrænset omfang forklare valgte metodiske tilgange.
- Benytte fagudtryk og fagbegreber i et afgrænset omfang.
Eleven demonstrerer et grundlæggende kendskab til relevante fagudtryk og fagbegreber.
- Foretage etiske overvejelser og udvise respekt for andre mennesker.
Eleven demonstrerer respekt for andre og en basal forståelse af relevante etiske problemstillinger.
- Skelne mellem professionel kommunikation og hverdagsprog.
Eleven demonstrerer evnen til at skelne mellem professionel kommunikation og hverdagsprog i et afgrænset omfang.

Kriterier for vurdering af elevernes kompetencer og forudsætninger

I forbindelse med optagelse på grundforløbets anden del drøftes det individuelle uddannelsesforløb med skolens uddannelsesvejledning. Inden uddannelsesstart vurderer skolens uddannelsesvejledere elevens formelle og reelle kompetencer. Efter uddannelsesstart fastlægges det endelige forløb, inkl. valgfag, inden for de første 2 uger.

Den personlige uddannelsesplan (PUP) er en del af Elevplan og afspejler det individuelle uddannelsesforløb samt den foretagne realkompetenceafklaring. Uddannelsesplanen udarbejdes dels inden uddannelsesstart, dels i løbet af de første 2 uger på uddannelsen. Den personlige uddannelsesplan skal indeholde konkret beskrivelse af elevens forudsætninger i forhold til grundforløbets anden del samt hovedforløbet.

Realkompetencevurdering

På SØPU arbejder vi med både reelle og formelle kompetencer med henblik på at fastlægge et individuelt uddannelsesforløb. Inden uddannelsesstart afklares de formelle kompetencer og dermed grundlaget for uddannelsesaftalen. I Uddannelsesvejledningen afklares det, om eleven har kompetencer til at opnå merit for grundfagene på baggrund af elevens formelle kompetencer.

Elever, der har praksiserfaring og hvis praktikperiode skal afkortes jf. meritbilaget i bekendtgørelsen om den pædagogiske assistentuddannelse, vil blive afkortet for praktik i begyndelsen af deres uddannelse.

I henhold til § 56 stk. 5 i Bekendtgørelse om erhvervsuddannelser består realkompetencevurderingen af:

1. En regelbunden vurdering af elevens teoretiske og praktiske kompetencer

2. En skønsmæssig vurdering af ansøgerens eventuelle yderligere teoretiske kompetencer

Realkompetencevurdering for unge under 25 år (EUD)

Realkompetencevurdering finder sted inden for uddannelsens første 2 uger jf. Bekendtgørelse om erhvervsuddannelser § 56 stk. 3. Ved kompetencevurderingen for unge foretages en faglig vurdering af elevens kompetence, herunder mulighed for godskrivning af elementer i uddannelsen samt valg af fag på højere niveau i forhold til godskrivningen. Hvis eleven ved påbegyndelse af uddannelsen er under 25 år (EUD), vil eleven tilhøre denne elevtype, selv om eleven undervejs fylder 25 år.

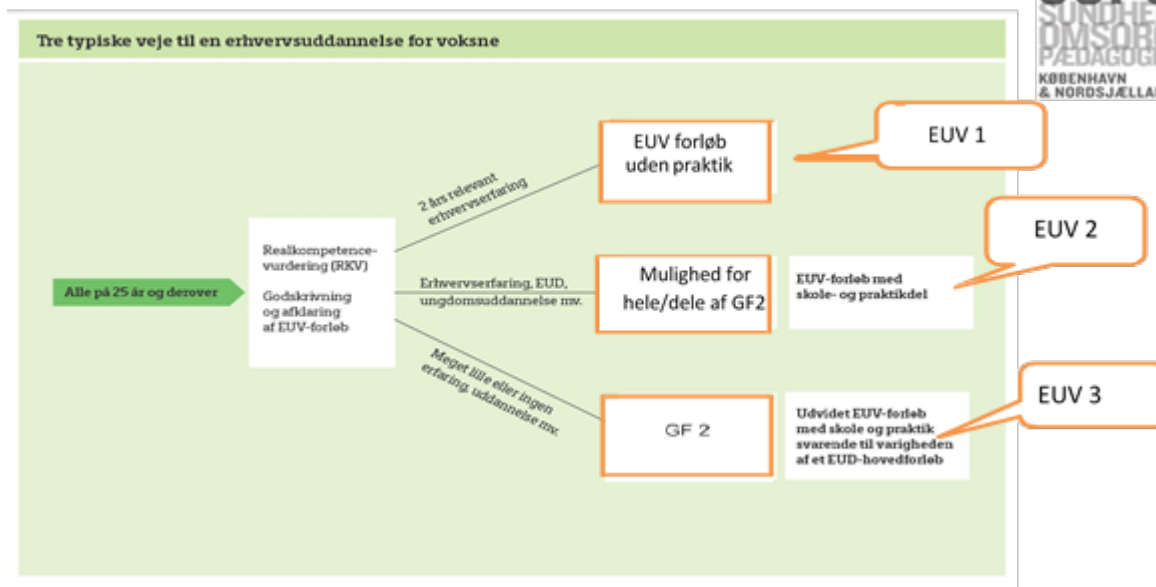
Realkompetencevurdering for voksne over 25 år (EUV)

Hvis eleven er over 25 år og skal følge uddannelsen som erhvervsuddannelse for voksne (EUV), afklares i Uddannelsesvejledningen, om eleven skal følge uddannelsen som EUV 1, EUV 2 eller EUV 3 ud fra kriterierne fastsat af det faglige udvalg i bekendtgørelse for den pædagogiske assistentuddannelse, bilag 1.

Elever der har relevant erhvervserfaring jf. bilag 1 skal følge uddannelsen som EUV 1 jf. nedenstående skema.

Elever der har relevant erhvervserfaring under to år, samt anden kompetencegivende uddannelse skal følge uddannelsen som EUV 2 med et 10% afkortet uddannelsesforløb.

Elever med lille eller ingen relevant uddannelsesbaggrund eller uddannelse skal følge uddannelsen som EUV 3 som et uddannelsesforløb tilsvarende EUD elever.

Kriterier for vurdering om 2 års relevant erhvervs erfaring (EUV1)

Eleven skal inden for de sidste fire år have være beskæftiget inden for minimum følgende arbejdsområder:

Dagplejen, daginstitution, skoleområdet inkl. SFO, ungdomsklub- og fritidsklubber, dag- og botilbud for mennesker med fysisk og/eller psykisk funktionsnedsættelse.

Eleven skal have erfaring fra mindst en af følgende jobfunktioner:

Pædagogmedhjælper,
kommunal dagplejer,
omsorgsmedhjælper,
ikke-uddannet klubmedhjælper,
legepladsmedarbejder

Eleven skal kunne dokumentere at have arbejdet med følgende opgaver:

Selvstændigt at have tilrettelagt pædagogiske opgaver,
selvstændigt at have løst pædagogiske opgaver,
at have indgået i et pædagogisk team.

Erhvervs erfaring der giver grundlag for godskrivning

Relevant erhvervs erfaring	Varighed	Afkortning
Dagplejen	6-12 md.	3 md.
Dagplejen	13 md.	6 md.
Daginstitution	6-12 md.	3 md.
Daginstitution	13 md.	6 md.
Skoleområdet, inkl. SFO	6-12 md.	3 md.
Skoleområdet, inkl. SFO	13 md.	6 md.
Ungdoms- og fritidsklubber	6-12 md.	3 md.
Ungdoms- og fritidsklubber	13 md.	6 md.
Dag- og botilbud for mennesker med fysisk og/eller psykisk funktionsnedsættelse	6-12 md.	3 md.
Dag- og botilbud for mennesker med fysisk og/eller psykisk funktionsnedsættelse	13 md.	6 md.

Uddannelse der giver grundlag for godskrivning for skole og praktik

Uddannelse	Udd. kode	Afkortning af skoleundervisning	Afkortning af praktik
Social- og sundhedsuddannelsen /social- og sundhedshjælper	2004		2 md.
Social- og sundhedsuddannelsen / social- og sundhedsassistent	2004	8 md.	6 md.
AMU: Pædagogiske læreplaner i dagtilbud	43691	Samlet 1,6 uge	
Samspil og relationer i pædagogisk arbejde	42665		
Børns motorik, sansning og bevægelse	44262/48734		
Planlægning af pædagogiske aktiviteter	44431/48725		
AMU: Magt og omsorg	44627	Samlet 1,6 uge	
Implementering af handleplaner ifølge serviceloven	40138		
Medvirken ved lægemiddelbrug i omsorgsarbejdet	47258		
Voldsforebyggelse, konfliktløsning og udvikling	44886		
Planlægning af pædagogiske aktiviteter	44431/48725		
<i>AMU-uddannelsen skal være afsluttet inden for de seneste fire år</i>			

Godskrivning

Godskrivning for dele af skoleundervisningen gives på baggrund af dokumenteret gennemført undervisning, eller på baggrund af realkompetencer svarende til målene for grundfagene.

EUD elever (elever under 25) der kan dokumentere niveauet i grundfag tilbydes jf. uddannelsesordningen fag på højere niveau eller et valgfrit uddannelsesspecifikt fag jf. "Elevens valg af personlig uddannelsesplan" (PUP).

EUV 1+2+3 elever (elever over 25) der kan dokumentere det reelle niveau i grundfaget, vil opnå merit for faget og afkortning af uddannelsen, da godskrivning altid skal udmøntes i afkortning af uddannelsestiden.

Skolen vil som en del af realkompetencevurderingen afgøre, om indholdet af elevens gennemførte undervisning fuldt ud modsvarer indholdet af undervisningen i det grundfag, eleven skal fritages for. Hvis skolen vurderer, at det gennemførte fag ikke fuldt ud modsvarer faget på uddannelsen, kan skolen kræve, at eleven deltager i den del af undervisningen i faget, der er nødvendig for at opnå uddannelsens mål.

Eleven vil dog altid opnå godskrivning for prøve.

Grundfaget Samfundsfag niveau C:

EUD elever skal ved godskrivning for samfundsfag C vælge valgfri uddannelsesspecifikke fag eller uddannelsesspecifikke fag på højere niveau (kan være en del af talentspor) svarende til 3 ugers varighed.

EUV elevers uddannelsesforløb afkortes ved godskrining for samfundsfag med 3 uger.

Grundfaget Dansk niveau C:

EUD elever skal ved godskrivning for dansk C vælge valgfri uddannelsesspecifikke fag eller uddannelsesspecifikke fag på højere niveau (kan være en del af talentspor) svarende til 2 ugers varighed. EUV elevers uddannelsesforløb afkortes ved godskrivning for dansk med 2 uger.

Hovedforløbet på den pædagogiske assistentuddannelse

Uddannelsen til Pædagogisk assistent har som overordnet formål, at eleverne gennem skoleundervisning og praktikuddannelse opnår viden, færdigheder og kompetencer, så de kan udføre praktisk pædagogisk arbejde på hele det pædagogiske arbejdsmarked i kommuner og regioner med børn og voksne herunder også målgrupper med særlige behov.

Skoleundervisningen i hovedforløbet varer 47 uger for eud-elever og euv3 elever, og 42 uger for euv1 og euv2-elever og er tilrettelagt som vekseluddannelse med både praktik- og skoleperioder. Skolepraktikmodellen fremgår af figuren nedenfor.

Kompetencemål for den pædagogiske assistentuddannelse

1. Eleven kan selvstændigt og i samarbejde med andre planlægge, gennemføre og evaluere begrundede pædagogiske forløb.
2. Eleven kan selvstændigt og i samarbejde med andre identificere pædagogiske mål samt anvende mål fra handle- og læreplaner i den daglige pædagogiske praksis.
3. Eleven kan selvstændigt varetage pædagogisk arbejde inden for rammerne af den gældende lovgivning.
4. Eleven kan arbejde selvstændigt med pædagogiske metoder, der understøtter nysgerrighed, trivsel, inklusion og udvikling.
5. Eleven kan selvstændigt igangsætte pædagogiske aktiviteter, der tilsigter deltagelse, involvering og medskabende processer for den pædagogiske målgruppe.
6. Eleven kan selvstændigt skabe rammer for leg og kreative aktiviteter samt observere og reflektere over legens betydning for målgruppens udvikling.
7. Eleven kan i samarbejde med andre selvstændigt understøtte den pædagogiske målgruppes evne til at kommunikere og indgå i sociale fællesskaber.
8. Eleven kan på en anerkendende, etisk og respektfuld måde udvise initiativ, selvstændighed, ansvarlighed og empati i det professionelle møde med andre.
9. Eleven kan selvstændigt varetage pædagogiske omsorgsopgaver, herunder etablere og indgå i professionelle relationer med den pædagogiske målgruppe.
10. Eleven kan selvstændigt understøtte den pædagogiske målgruppes mestring af opgaver og udfordringer i dagligdagen.
11. Eleven kan anvende viden om kognitiv og motorisk udvikling, bevægelse, krop og udeliv til at igangsætte fysisk udviklende aktiviteter.
12. Eleven kan anvende viden om nationale og lokale anbefalinger i det sundhedsfremmende arbejde.
13. Eleven kan selvstændigt motivere målgruppen til bevægelse samt igangsætte målrettede fysiske aktiviteter.
14. Eleven kan selvstændigt tage initiativ til samtaler om sundhed, der kan understøtte målgruppens kompetencer til at træffe sunde valg.
15. Eleven kan anvende hygiejniske retningslinjer til forebyggelse af smitsomme sygdomme i institutioner samt til at kunne afbryde smitteveje.
16. Eleven kan anvende it og digitale løsninger til informationssøgning, samarbejde, arbejdstilrettelæggelse, faglig formidling og dokumentation af det pædagogiske arbejde.
17. Eleven kan anvende digitale medier samt teknologiske løsninger som redskab i pædagogiske aktiviteter.
18. Eleven kan selvstændigt varetage målrettet kommunikation samt reflektere over kommunikationens betydning for dialog og samarbejde med den pædagogiske målgruppe, forældre, pårørende, andre faggrupper og kollegaer.
19. Eleven kan anvende viden om gældende regler og lovgivning for arbejdsmiljøområdet og selvstændigt indgå i samarbejdet om at udvikle et godt fysisk og psykisk arbejdsmiljø.
20. Eleven kan anvende viden om konfliktnedtrappende og voldforebyggende pædagogiske metoder til forebyggelse af fysisk og psykisk vold på arbejdspladsen.
21. Eleven kan selvstændigt reflektere over egen fagprofessionelle rolle samt etiske dilemmaer i det pædagogiske arbejde.

Fagrækken for den pædagogiske assistentuddannelse

Fag	Varighed i uger (EUD og EUV3)	Varighed i uger (EUV1 + EUV2)	Niveau/Taksonomi	Talentspor
Samfundsfag	3	3	C	
Dansk	2	2	C	
Pædagogik	9	7	Avanceret	
Psykologi i den pædagogiske praksis	5	5	Avanceret	
Kommunikation i den pædagogiske Praksis	3	3	Avanceret	
Sundhed i den pædagogiske praksis	3	3	Avanceret	Ekspert
Bevægelse og idræt	4	3,5	Avanceret	Ekspert
Natur og udeliv	3	3	Avanceret	Ekspert
Digital kultur	3	3	Avanceret	Ekspert
Kulturelle udtryksformer og aktiviteter i den pædagogiske Praksis	5	4,5	Avanceret	
Arbejds miljø og ergonomi	2	0	Avanceret	
Valgfri uddannelsesspecifikke fag	3	3	Avanceret Fire fag kan vælges på ekspertniveau	
Valgfag/ Engelsk (Valgfri)	2	2	E/D	
Samlet varighed af Skoleundervisningen	47 uger	42 uger		

Talentspor og fag på højere niveau

Fag på valgfrit højere niveau er uddannelsesspecifikke fag, som det faglige udvalg, PASS, har beskrevet på et højere niveau end det obligatoriske (ekspert niveau). 25% af undervisningen forgår på ekspertniveau. Eleven kan ét eller flere af disse fag på ekspertniveau. Elever, der vælger alle fire fag på ekspertniveau, er på talentsporet. Talentsporet består af undervisning i følgende fag på ekspertniveau:

Talentsporet på den pædagogiske assistentuddannelse

Bevægelse og idræt
 Natur og udeliv
 Sundhed i den pædagogiske praksis
 Digital kultur

Elever, der ønsker det og har forudsætninger for det, kan vælge at følge uddannelsens talentspor, hvis de ønsker følgende:

- At styrke egne kompetencer og muligheder for at få job efter uddannelsen
- At styrke mulighederne for at læse videre efter afsluttet uddannelse
- At udfordre sig selv

Formålet med talentspor og fag på højere niveau er, at styrke elevens fag-faglighed med henblik på at forbedre elevens beskæftigelsesmuligheder og at give eleverne bedre muligheder for at fortsætte på videregående uddannelser.

Undervisningen i de uddannelsesspecifikke fag på talentsporet og fag på højere niveau foregår på ekspertniveau. Forskellen mellem avanceret og ekspertniveau fremgår af præstationsstandarderne jf. bekendtgørelse om erhvervsuddannelser § 37 og udtrykker med hvilken selvstændighedsgrad, eleven opnår målopfyldelse.

Avanceret niveau	Ekspertniveau
<p>Eleven kan vurdere et problem, kan planlægge, løse og gennemføre en opgave eller aktivitet eller løse et problem også i ikke-rutinesituationer – alene eller i samarbejde med andre – under hensyn til opgavens art. På dette niveau lægges vægt på den personlige kompetence til at tage selvstændigt ansvar og vise initiativ samt kompetence til selv at formulere og løse faglige og sociale opgaver og problemer. Yderligere lægges vægt på kvalitetssans og kreativitet.</p>	<p>Eleven kan løse komplekse arbejdsopgaver og kan argumentere for valgte løsninger af opståede problemer. Der lægges vægt på evnen til at kunne bruge allerede opnåede kompetencer i en ny kontekst, på evnen til at arbejde med overblik og deltage i arbejdspladsens innovative processer. På dette niveau lægges vægt på den personlige kompetence til målrettet at kunne planlægge, tilrettelægge, udføre og evaluere arbejdsprocesserne således, at kvaliteten i processen og resultatet sikres. Endvidere lægges vægt på, at eleven kan vurdere og begrunde behovet for forbedringer af arbejdsprocesser, samt på at eleven kan kommunikere om sin faglighed i alle relevante sammenhænge.</p>

Talentspor er gældende i skoleundervisningen i hovedforløbet. Afklaring om valg af talentspor sker ved indgåelse af uddannelsesaftale eller senest i forbindelse med realkompetencevurdering inden for uddannelsens først 2 uger. Ønsker eleven senere at vælge talentspor, skal der udfærdiges et tillæg til uddannelsesaftalen. Elever på talentspor er en del af læringsfællesskabet på linje med alle andre elever.

Hvis en elev fortryder sit valg af talentspor, er det muligt at ændre en indgået uddannelsesaftale, ved at eleven fravælger at følge talentspor i sin uddannelse. Reglerne i forbindelse med ændring af en uddannelsesaftale er de samme som ved andre forhold, hvor der sker en ændring i en uddannelsesaftale. De fag og niveauer, som eleven har fulgt i skoleundervisningen, fremgår af skolebeviset. Det vil endvidere fremgå, om eleven har fulgt talentsporet i uddannelsen.

Definition af talent

Når unge og voksne i uddannelsessystemet udviser flere af følgende egenskaber, og særlige forudsætninger inden for et eller flere områder:

- Motivation
- Potentiale
- Engagement

- Innovative ideer

Talentsporet ses som en formalisering af den uformelle differentiering, som allerede praktiseres i praktikken og på skolen. For yderligere information om elevernes muligheder ved talentspor se informationsfolder fra Undervisningsministeriet: [Information til eleverne om talentspor](#)

Valgfri uddannelsesspecifikke fag

De valgfri uddannelsesspecifikke fag har til formål at give eleven en specifik erhvervskompetence og udbydes på hovedforløbet. De valgfri fag er begrundet i uddannelsens kompetencemål både praktisk og teoretisk og foregår på avanceret niveau. Fagene giver eleven mulighed for at fordybe sig i et særligt fagområde og dermed opnå en specifik erhvervskompetence.

Eleverne har uanset elevtype 3 ugers valgfri uddannelsesspecifikke fag.

De valgfri uddannelsesspecifikke fag med varighed

Valgfri uddannelsesspecifikke fag	Præstationsniveau	Varighed
Rytmik, bevægelse og kroppens udtryksformer	Avanceret / ekspert	1 uge
Det pædagogiske måltid og sundhed	Avanceret / ekspert	1 uge
Digital pædagogisk praksis	Avanceret / ekspert	1 uge
Naturen som pædagogisk læringsrum	Avanceret / ekspert	1 uge
Understøttende undervisning	Avanceret	1 uge
Trivsel, udvikling og læring + dannelse hos små børn	Avanceret	1 uge
Børn i udsatte positioner i dagtilbud	Avanceret	1 uge
Specialpædagogiske metoder	Avanceret	2 uger
Kulturel mangfoldighed i den pædagogiske praksis	Avanceret	2 uger
Medicinhåndtering	Avanceret	2 uger
Netværk og lokalsamfund i den pædagogiske praksis	Avanceret	2 uger

Rytmik, bevægelse og kroppens udtryksformer (Avanceret/Ekspert)

Dette valgfri specialefag henvender sig til dig, der vil have bevægelsesaktiviteter centralt i din PA profil. Du arbejder med sansemotorisk udvikling. Du arbejder med aktiviteter inde og ude. Du afprøver aktiviteter, der motiverer og understøtter målgruppens fysiske udvikling og sociale samspil.

Når du vælger faget på et højere niveau betyder det, at du arbejder mere målrettet med aktiviteterne, og at du skal kunne vurdere og begrunde dine valg og handlinger.

Det pædagogiske måltid og sundhed (Avanceret/Ekspert)

Dette valgfri specialefag henvender sig til dig, der vil have måltidet som pædagogisk aktivitet centralt i din PA profil. Du beskæftiger dig med det pædagogiske måltid som samlende faktor både socialt og kulturelt. Du arbejder med måltidet i forhold til kost, sundhed, sansning og æstetik, samt hvordan du kan inddrage målgruppen i planlægning, tilberedning og udførelse.

Når du vælger faget på et højere niveau betyder det, at du arbejder mere målrettet med aktiviteterne, og at du skal kunne vurdere og begrunde dine valg og handlinger.

Digital pædagogisk praksis (Avanceret/Ekspert)

Dette valgfri specialefag henvender sig til dig, der vil have sociale og digitale medier centralt i din PA profil. Du fokus på sociale og digitale medier og deres betydning i forhold til gruppedynamikker samt hvordan sociale og

digitale medier kan involvere målgruppen i at indgå i fysisk udviklende aktiviteter. Du har fokus hvordan digitale og sociale medier kan understøtte sociale, æstetiske og kreative aktiviteter i den pædagogiske praksis. Når du vælger faget på et højere niveau betyder det, at du arbejder mere målrettet med aktiviteterne, og at du skal kunne vurdere og begrunde dine valg og handlinger.

Naturen som pædagogisk læringsrum (Avanceret/Ekspert)

Dette valgfri specialefag henvender sig til dig, der vil have naturen centralt i din PA profil. Du arbejder med kropslige aktiviteter med udgangspunkt i naturen og årstiderne. Du arbejder med at understøtte børns nysgerrighed, leg i og udforskning af naturen.

Når du vælger faget på et højere niveau betyder det, at du arbejder mere målrettet med aktiviteterne, og du skal kunne vurdere og begrunde dine valg og handlinger.

Understøttende undervisning (Avanceret)

Dette valgfri specialefag henvender sig til dig, der vil have understøttende undervisning centralt i din PA profil. Du arbejder med at bruge alle de kompetencer, du allerede har erhvervet dig til at igangsætte læreprocesser, skabe motivation og flow i pædagogisk praksis. Du får mulighed for at afprøve digitale og sociale medier som platform for kommunikation med forskellige målgrupper fx elever, forældre og kollegaer.

Trivsel, udvikling, læring + dannelse hos små børn (Avanceret)

[Under udvikling – tilpasses i forhold til ændringer i mål]

Børn i udsatte positioner i dagtilbud (Avanceret)

[Under udvikling]

Specialpædagogiske metoder (Avanceret)

Dette valgfri specialefag henvender sig til dig, der vil have specialområdet centralt i din PA profil. Du arbejder med at bruge alle de kompetencer, som du allerede har erhvervet dig til at møde målgruppen med respekt og med udgangspunkt i den enkeltes behov og selvbestemmelsesret. Målet er at igangsætte aktiviteter og inddrage viden om neuropædagogiske metoder til at evaluere egen praksis. Du lærer at samarbejde omkring handleplaner og følge lokale retningslinjer og procedurer.

Kulturel mangfoldighed i den pædagogiske praksis (Avanceret)

Dette valgfri specialefag henvender sig til dig, der vil have bred viden om og forståelse for kulturmødet centralt i din PA profil. Du arbejder med at bruge din viden om din egen kultur og værdiers betydning i mødet med andre kulturer. Du arbejder med på anerkendende vis understøtte den enkelte brugers livsformer og levevilkår samt at igangsætte pædagogiske aktiviteter, der understøtter kulturel mangfoldighed.

Medicinhåndtering (Avanceret)

Dette valgfri specialefag henvender sig til dig, der vil have håndtering af medicin centralt i din PA profil. Du arbejder med at bruge alle de kompetencer, du allerede har erhvervet dig: Du arbejder med at motivere, støtte og vejlede barnet/borgeren med henblik på at fremme egen mestring og handlemuligheder omkring indtagelse af medicin. Du sætter dig ind i lovgivning og lokale retningslinjer som er relevant for dit ansvars- og kompetenceområde i forbindelse med medicingivning. Du arbejder med og reflekterer over etiske dilemmaer i forhold til medicinhåndtering.

Netværk og lokalsamfund i den pædagogiske praksis (Avanceret)

Dette valgfri specialefag henvender sig til dig, der vil have lokalsamfundet og netværksarbejde centralt i din PA profil. Du arbejder med at inddrage nærmiljøet i pædagogiske aktiviteter. Du samarbejder med interesseorganisationer, demokratiske foreninger og frivillige ud fra viden om demokratiske principper i planlægning og igangsættelse af aktiviteter.

Valgfag

Valgfag skal give mulighed for yderligere indsigt i uddannelsernes faglige og almene fag. Andre fag, som kan understøtte elevens faglige, sociale og personlige udvikling, kan også indgå som valgfag.

På den Pædagogisk assistentuddannelse udbydes følgende valgfag:

Musiske aktiviteter (1 uge)

Der arbejdes med planlægning, gennemførelse og evaluering af musikalske aktiviteter med udgangspunkt i aktive og receptive metoder fra musikterapien. Der fokuseres på dannelsesprocesser via inddragelse af instrumenter og spilleregler. Elevens egen oplevelse af at være til stede i musikalske aktiviteter inddrages med henblik på at styrke elevens faglige og personlige tilgang til udførelsen af og formidlingen omkring musikalske aktiviteter.

Faglig kommunikation (1 uge)

Valgfaget udvikler elevens faglige identitet som pædagogisk assistent gennem tilegnelse af en række metoder og praktiske værktøjer, der styrker deres faglige og professionelle kommunikation i skole og praktik. Eleverne oparbejder sproglig bevidsthed om fagets sprog ud fra opgaver med læsning, lytning, ordkendskab, teksttypekendskab og skrivning, svarende til kategorierne i EUD screeningen. Målgruppen for valgfaget er elever, som ønsker at træne fagets sprog, så de bliver bedre formidlere i relation til deres samarbejdspartnere.

Kultur og sundhed (1 uge)

Formålet med valgfaget er, at eleven opnår forståelse, åbenhed og respekt for andre kulturer herunder sundhedsbegreber og –opfattelse, samt at eleven opnår forståelse for egne og andres kulturelt betingede handle-mønstre i forhold til sundhedsadfærd.

Innovation (1 uge)

Innovationsvalgfaget er bygget op omkring innovationstrappen. Det er en metode, hvor eleverne trænes i en kreativ tankegang, som gør dem i stand til at udvælge behov/problemområder fra praktikken, indsamle viden og erfaringer inden for deres brancheområde, ideudvikle og komme med en løsning på problemet. Igennem valgfaget præsenteres eleverne for innovative metoder, som bidrager til, at eleverne tilegner sig innovative arbejdsmetoder.

Engelsk (2 uger)

Eleven arbejder med grundfaget Engelsk niveau E. Elever, der vælger dette valgfag, skal arbejde med engelsk i begge valgfagsuger og kan derfor kun vælge dette valgfag. Eleverne skal oplyses om, at dette fag kan blive udtrukket til eksamen, hvorved eleven skal til prøve i faget.

Ansættelse og optag

Ansøgning til uddannelsen sendes til den kommune, hvor eleven ønsker ansættelse. Som ansøger skal eleven orientere sig på kommunens hjemmeside i forhold til korrekt ansøgningsprocedure, krav til dokumentation o. lign. Den ansættende myndighed foretager vurdering og ansættelsesproces. Skolen varetager optag på uddannelsen og planlægger den konkrete uddannelsesplan ud fra elevens erfaring med job og uddannelse.

Eleverne skal oprette sig som praktikpladssøgende på www.praktikpladsen.dk

Elevens personlige uddannelsesplan (PUP)

Som den indledende del af uddannelsesforløbet udarbejder skolen, eleven og evt. i samarbejde med ansættende myndighed elevens personlige uddannelsesplan. Uddannelsesplanen omfatter en real-kompetencevurdering (RKV) af elevens kompetencer og forudsætninger i forhold til den ønskede uddannelse, og den personlige uddannelsesplan udarbejdes på grundlag af elevens forudsætninger sammenholdt med uddannelsens kompetencemål.

Elevens arbejdstid

Elever skal regne med en arbejdsuge på 37 timer. Undervisningstiden er 26 timers undervisning, hvilket svarer til 7 lektioner af 45 minutters varighed hver dag. Ved uddannelsens start bliver den konkrete planlægning af forløb præsenteret og gennemgået. I praktikperioderne er eleverne fuld-tidsbeskæftigede, hvilket betyder, at eleverne har en ugentlig arbejdstid svarende til 37 timer. I denne arbejdstid indgår alle de forskellige elementer af læringsforløbet.

Bedømmelsesplan

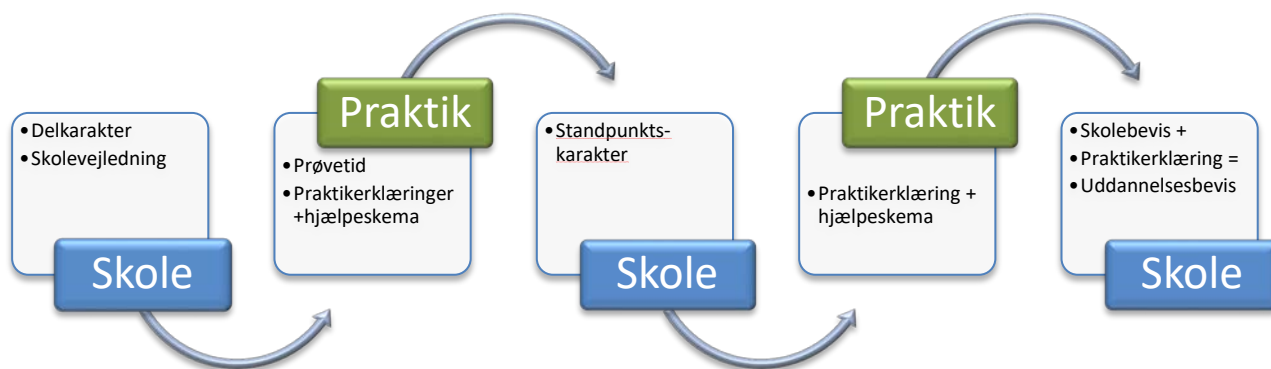
Gennem uddannelsen sker en løbende bedømmelse i samtlige uddannelsesspecifikke fag og grundfag. Underviserne afgiver delkarakterer i Elevplan efter hver skoleperiode, som tilføjes skolevejledningen <http://sopu.dk/samarbejdspartnere/skolevejledning-og-praktikerklaering/>

Der afholdes samtaler mellem elev og kontaktlærer som et led i den løbende bedømmelse. Eleven bedømmes ud fra de mål, der er blevet undervist i på den pågældende skoleperiode, fagets generelle målsætninger og niveau samt ud fra de overordnede kompetencemål i uddannelsen.

Til hver læringsaktivitet er knyttet et antal kompetencemål og et antal læringselementer med mål fra det enkelte uddannelsesspecifikke fag og grundfag.

Eleven bedømmes med et erhvervsfagligt fokus. Det vil sige, at fokus for vurderingen er, hvordan elevens adfærd, kommunikation og samarbejdsevne vil fungere i en professionel sammenhæng.

Det er elevens præstation i læringsaktiviteterne, som er grundlaget for den løbende bedømmelse. Bedømmelsen omfatter både eventuelle skriftlige afleveringer og elevens deltagelse i læringsaktiviteterne. Delkarakterer og standpunktsbedømmelse gives ud fra 7-trins-skalaen. Nedenstående figur illustrerer bedømmelsesformer i elevens uddannelsesforløb.

Det fremgår af SOPUs bedømmelsesplan, hvordan hvert enkelt fag bedømmes: [Bedømmelsesplan på SOPU](#)

Væsentlige mål og bedømmeskriterier i grundfagene

Væsentlige mål og bedømmeskriterier i Dansk niveau C:

Væsentlige mål niveau C	Bedømmeskriterier
Kommunikation	
1. Eleven kan kommunikere reflekteret og nuanceret i komplekse almene og erhvervsfaglige situationer med brug af relevante tale-, lytte-, og samtalestrategier i forhold til formål og situation	Eleven udviser omtanke og refleksion og kan ansue tekster fra forskellige vinkler og gennem hensigtsmæssig samtale.
2. Eleven kan diskutere, argumentere og kommunikere hensigtsmæssigt i samarbejde og samvær med andre og reflektere over samspillet mellem formål og forskellige former for kommunikation	Eleven diskuterer, begrundrer og tilpasser sin kommunikation relevant i forhold til formål og situation.
Læsning	
1. Eleven kan læse, forstå og diskutere teksters betydning i almene og erhvervsfaglige sammenhænge og anvende relevante læsestrategier i forhold til læseformål, teksttype og kontekst	Udviser forståelse og holdning til tekster og evne til at gå i dialog – også i en erhvervsfaglig kontekst.
Fortolkning	
3. Eleven kan tolke og/eller uddrage relevant betydning af tekster, relateret til erhverv, historie, uddannelse, samfund og dagligdag, på grundlag af analyse og diskutere og vurdere tolkningen	Eleven demonstrerer evnen til selvstændigt at analysere, diskutere og vurdere fortolkningen af tekster, samt at sætte det ind i en større sammenhæng fx erhverv eller samfund.
4. Eleven kan metodisk reflektere over og vurdere tekster relateret til erhverv, uddannelse, samfund og dagligdag på grundlag af analyse og indgå i kritisk dialog om sin vurdering	Eleven har en struktureret og tydelig fremgangsmåde i sin præsentation (se forrige mål) og kan forholde sig kritisk til egen vurdering.
5. Eleven kan perspektivere tekster relateret til erhverv, historie, uddannelse, samfund og dagligdag på grundlag af analyse	Eleven sammenligner og peger på andre tekster eller uddannelses- og erhvervsfaglige erfaringer, eller samfundsmæssige forhold som en del af deres analyse.
Fremstilling	
1. Eleven kan anvende relevante skrivestrategier og udtrykke sig forståeligt, varieret og nuanceret i	Eleven kender forskel på skrift- og talesprog og ud-

skrift, tale, lyd og billede i en form, der passer til genre og situation	viser forståelse for forskellige genres form og indhold.
3. Eleven kan sammenligne og gå i kritisk dialog med folk fra uddannelse og erhverv om egne og andres skriftlige produkter, herunder om skriveformål, målgruppe, genre og sproglig stil og grammatisk forståelse	Eleven forholder sig kritisk til egne og andres tekster i forhold til relevante analysemodeller. Eleven forholder sig desuden bevidst og fagligt til sprog og formidling.

Væsentlige mål og bedømmelseskriterier i Engelsk niveau E

Faglige mål	Bedømmelseskriterier
Kommunikation	
1. Forstå hovedindholdet af talt fremmedsprog om udvalgte emner,	Eleven demonstrerer i samtalen høj grad af forståelse af hovedindholdet af det talte engelsk
2. forstå hovedindholdet af skrevne fremmedsproglige tekster om udvalgte emner	Eleven kan læse teksten og demonstrere høj grad af forståelse af ekstemporaltekstens hovedindhold
3. udtrykke sig mundtligt med præcision i et sammenhængende sprog med afgrænset ordforråd inden for udvalgte afgrænsede emner,	Eleven kan i dialog, inden for det aktuelle emne, udtrykke sig præcist på et rimeligt flydende engelsk.
Kommunikationsstrategier	
1. Afprøve og anvende enkle lytte- og læsestrategier hensigtsmæssigt i forhold til teksttype, situation og formål,	Eleven har arbejdet hensigtsmæssigt og målrettet med ekstemporalteksten – bl.a. med løbende forståelsesarbejde
4. opsøge og anvende fagets hjælpemidler, hensigtsmæssigt til oversættelse, stavning, ordforråd, grammatik, stavekontrol, ordbogsopslag, kildesøgning, tekstproduktion og	Eleven anvender kilder i sin synopsis på en passende og relevant måde og har i øvrigt brugt relevante hjælpemidler til at producere sin skrevne tekst.
Sprogbrug og sprogtilegnelse	
2. udtale fremmedsproget klart, tydeligt og præcist med et afgrænset og veldefineret ordforråd inden for udvalgte emner og i udvalgte situationer,	Elevens udtale er klar og forstyrrer ikke den samlede kommunikation inden for det aktuelle emne
3. tale og skrive fremmedsproget, så centrale grammatiske regler med betydning for hensigtsmæssig og effektiv kommunikation følges og	Elevens har en så høj grad af forståelse for brugen af grammatik, at den samlede kommunikation ikke bliver forstyrret.
Kultur og samfundsforhold	
1. Opnå og anvende viden om adfærd, normer og værdier hos brugere af fremmedsproget i erhverv, samfund og i personlige og almene sammenhænge,	Eleven viser faglig viden om relevante kulturelle forskelle og ligheder
2. drage sammenligninger og genkende forskelle mellem egen kultur og andres kultur	Eleven kan lave relevante sammenligninger mellem egen og fremmedsproget kultur

Bedømmelseskriterier til Samfundsfag C

Faglige mål i samfundsfag niveau C	Bedømmelseskriterier ved karakteren 12
1. Diskutere samfundsmæssige problemer på et samfundsfagligt grundlag og argumentere for egne synspunkter og vurdere andres holdninger og argumenter,	Eleven kan på fremragende vis og med få uvæsentlige mangler demonstrere en grundlæggende viden om samfundets udvikling i en sociologisk kontekst, samt inddrage relevant aktuel viden.

2. anvende grundlæggende viden om økonomiske sammenhænge til at forklare og forholde sig til aktuelle samfundsøkonomiske prioriteringer og Danmarks placering i det internationale økonomiske samfund,	Eleven kan på overbevisende måde anvende samfundsfaglig viden, og bringe denne viden i anvendelse i forhold til fagets indhold og projektet på velbegrunderet og reflekteret vis.
3. anvende grundlæggende viden om det politiske og økonomiske system i Danmark til at formulere løsninger på samfundsmæssige problemer	Eleven kan reflektere og begrunde relevante faglige handlemuligheder.
4. anvende grundlæggende viden om samfundsudvikling og socialiseringsmønstre til at forklare og reflektere over menneskers handlinger inden for eget uddannelsesområde, og	Eleven kan selvstændigt vurdere andres holdninger og argumenterer med inddragelse af relevante problemstillinger og hermed argumentere for egne synspunkter.
5. opsøge og validere forskellige informationskilder, formulere samfundsfaglige spørgsmål og anvende forskellige materialetyper til at dokumentere enkle, faglige sammenhænge.	Eleven kan adspurgt argumentere og reflektere over anvendte kilder. Eleven kan anvende og argumentere hvordan økonomi og politik kan være forudsætninger for økonomiske og politiske valg der bliver truffet i Danmark.

Prøveregler

For at der kan udstedes skolebevis, skal eleven have bestået de obligatoriske uddannelsesspecifikke fag. Eleven skal tillige have bestået prøve i grundfagene dansk og samfundsfag, samt et uddannelsesspecifikt fag. Skolen udtrækker ét af de obligatoriske uddannelsesspecifikke fag (dog undtaget arbejdsmiljø og ergonomi) til prøve, som skal bestås. Elever, der har valgt grundfaget engelsk, skal til prøve i faget. Uddannelsen kan bestås, uden at eleven har opnået 02 til engelskprøven.

De øvrige uddannelsesspecifikke fag afsluttes med standpunktsbedømmelse. Valgfri uddannelsesspecifikke fag udtrækkes ikke til prøve, men bedømmes bestået/ikke bestået. Fagene skal være bestået for, at eleven kan gå til den afsluttende prøve.

Prøver i grundfagene følger beskrivelsen af faget i fagbilaget i grundfagsbekendtgørelsen. Prøver i grundfag og uddannelsesspecifikke fag offentliggøres på skolens hjemmeside tidligst 21 dage og senest 7 dage inden prøven.

Den afsluttende prøve er mundtlig og varer 30 minutter. Prøven tager udgangspunkt i et projekt udarbejdet alene eller i en gruppe på højst 3. Opgaven stilles af skolen.

Elever, der ikke har opnået bedømmelsen *godkendt* i en praktikperiode, tilbydes et af den ansættende arbejdsgiver fastlagt praktikforløb og vurderes på ny.

Eleven kan gå til afsluttende prøve og få udstedt skolebevis, uden at eleven har bestået alle praktikker. Skolebevis udstedes af skolen for gennemført skoleundervisning. For at der kan udstedes uddannelsesbevis, skal eleven have bestået alle praktikker, samt modtaget skolebevis.

Elever, der følger et fag er automatisk indstillet til prøve. I de fag, hvor der er krav om aflevering af opgaver og projekter, skal disse godkendes af underviseren, før eleven kan indstilles til prøven.

Hvis en elev ønsker at klage over en prøve, skal eleven senest 2 uger efter prøven indsende en skriftlig klage til skolen, hvorefter skolen behandler klagen. Eleven kan klage over følgende: Eksaminationsgrundlaget, herunder vejledning og de opstillede spørgsmål eller opgaver i relation til uddannelsens mål, eksamensforløbet og bedømmelsen.

Er eksaminanden syg eller må forlade eksamen på grund af sygdom kræves lægeerklæring, før eksaminanden kan indstilles på ny. Udebliver eleven fra eksamen, skal skolen have meddelelse om årsagen hertil seneste kl. 12.00 dagen efter eksamen er afholdt.

En elev har 2 prøveforsøg med dispensation for et tredje forsøg ved særlige forhold.

Praktikmål for den pædagogiske assistentuddannelse

1. Eleven kan selvstændigt og sammen med andre varetage de pædagogiske opgaver med forståelse for lovgivningen på det konkrete praktiksted og de politiske målsætninger for området
2. Eleven kan anvende og reflektere over pædagogiske observationer til at planlægge, igangsætte, tilpasse og fagligt begrunde pædagogiske aktiviteter
3. Eleven kan igangsætte pædagogiske aktiviteter, der har fokus på målgruppens sproglige udvikling
4. Eleven kan igangsætte leg og aktiviteter, der medtænker køn, inkluderende processer og fællesskaber, herunder børn i udsatte positioner
5. Eleven kan understøtte målgruppens kompetencer til at etablere venskaber og indgå i relationer
6. Eleven kan selvstændigt gennemføre pædagogiske observationer for at understøtte målgruppens trivsel, nysgerrighed og kendskab til sig selv
7. Eleven kan selvstændigt varetage pædagogiske omsorgsopgaver ud fra en empatisk og faglig professionel tilgang, hvor der arbejdes med at forstå målgruppens signaler og behov
8. Eleven kan igangsætte og motivere til pædagogiske aktiviteter, der skaber engagement og glæde ved fysisk aktivitet og bevægelse
9. Eleven kan anvende udeliv og naturen til at iværksætte pædagogiske aktiviteter, der lærer målgruppen om naturfænomener og bæredygtighed
10. Eleven kan selvstændigt følge hygiejniske retningslinjer og tage initiativ til handlinger, der forebygger infektion i institutioner
11. Eleven kan selvstændigt og i samarbejde med andre skabe rammer for det pædagogiske måltid og igangsætte samtaler om kultur, fællesskaber, sunde valg og livskvalitet
12. Eleven kan igangsætte musiske, æstetiske og kulturelle aktiviteter med fokus på indtryk, oplevelser, dannelse, følelser og kropslige sansninger
13. Eleven kan anvende sociale og digitale medier som redskab i pædagogiske aktiviteter

14. Eleven kan anvende velfærdsteknologi på praktikstedet

15. Eleven kan deltage aktivt i faglige drøftelser, i evaluering og dokumentation af pædagogiske aktiviteter, i det daglige arbejde, til møder og ved vejledning samt i samarbejdet med øvrige fagprofessionelle

16. Eleven kan selvstændigt arbejde med egen rolle og ansvar i forhold til fysiske og psykiske arbejdsbelastninger, herunder ergonomi, konflikthåndtering, samarbejde og arbejdsmiljø

17. Eleven kan anvende målrettet kommunikation i dialog med målgruppen, målgruppens forældre og pårørende og kolleger

18. Eleven kan arbejde med etiske, daglige dilemmaer og reflektere over egen fagprofessionelle rolle i sin pædagogiske praksis.

Samarbejde mellem praktik og skole

Ved afslutning af en praktikperiode afgiver praktikvirksomheden en praktikerklæring, hvor bedømmelsen godkendt/ikke godkendt anvendes. Elever der har opnået bedømmelsen godkendt i en praktikperiode, tilbydes en ny praktik og vurderes på ny. PASS har udviklet følgende praktikerklæringer, som findes på www.passinfo.dk på følgende link: [Praktikerklæringer PAU](#)

I overensstemmelse med SOPU's vision og værdigrundlag er der fokus på at skabe sammenhæng mellem elevens uddannelsesforløb på skolen og i praktikken. Fokus er ligeledes at skabe gode læringsbetingelser og kontinuerligt udvikle uddannelsen, så den matcher samfundets behov.

Praktikvejledere, uddannelsesansvarlige, repræsentanter fra kommuner, regioner og skole deltager i samarbejdet. For at sikre sammenhæng i uddannelsesforløbene tilrettelægges læringsaktiviteterne begge steder, så det understøtter såvel fagmål, kompetencemål som praktikmål. Der er ydermere fokus på at udvikle og understøtte den færdiguddannede Pædagogiske assistents faglige identitet.

Praktikindkald på den pædagogiske assistentuddannelse

På den pædagogiske assistentuddannelsen gennemgøres praktikindkaldt 3 gange i løbet af uddannelsen, hvor elever og praktikvejledere i løbet af praktikken bliver indkaldt til at følge en dag på skolen, hvor elever, praktikvejledere og undervisere er sammen på SOPU. Der er praktikindkald i praktik 1A, 1B og praktik 2.

Formål for skole/praktiksamarbejdet er i overensstemmelse med SOPUs mission, vision og værdigrundlag at skabe sammenhæng mellem den virkelighed eleverne kommer fra før de påbegynder uddannelsen, den enkelte elevs uddannelsesforløb på skolen og i praktikken, samt de job- og uddannelsesmuligheder eleven har efter endt uddannelse. Samarbejdet mellem SOPU og praktikken tilrettelægges med henblik på at udvikle elevernes faglige og personlige kompetencer i et sundt arbejds- og læringsmiljø, hvor der tages udgangspunkt i den enkelte elevs forudsætninger, potentielle ressourcer og muligheder for videre uddannelse, samt de til enhver tid gældende politiske vilkår.

I praktikuddannelsen er der både fokus på praktikmål og på elevens personlige kompetencer således, at praktikuddannelsen giver eleverne mulighed for at tilegne sig erhvervsfaglig kompetence i et fagligt funderet praksisfællesskab gennem udførelse af og refleksion over daglige arbejdsopgaver inden for området.

Formålet med praktikforløb er at give mulighed for at tilegne sig erhvervsfaglig kompetence i et fagligt funderet praksisfællesskab gennem udførelse af og refleksion over daglige arbejdsopgaver inden for området. Altså,

at man kommer til at arbejde med faglige og personlige kompetencer i praktiske situationer. Praktikforløbet er med til at udvikle forståelsen for den særlige rolle som fagperson inden for det pædagogiske område.

Praktikvejleders opgave er at støtte denne udvikling. Aktiv deltagelse i undervisningen på skolen og praktikuddannelsen skal tilsammen være med til at udvikle de personlige kompetencer. Praktikuddannelsen og vejledningen i tilknytning hertil tilrettelægges, så den understøtter elevens tilegnelse af færdigheder, viden og holdninger inden for uddannelsens områder.

I forbindelse med skole og praktiksamarbejdet er der udviklet praktikindkald, hvor praktikvejlederne i løbet af elevernes praktikperiode deltager i et besøg på SOPU sammen med eleven. I henhold til dette har SOPU udviklet en beskrivelse af dette indkald. Beskrivelsen indeholder en taksonomisk progression over de tre praktikperioder, for sikre kontinuitet i elevens progression med at udvikle faglige og personlige kompetencer i forbindelse med praktikken.

Praktikuddannelsens faglige mål vurderes ud fra taksonomien:

- Begynderniveau
- Rutineret niveau
- Avanceret niveau

Indhold og taksonomi i praktik 1A

Elev og praktiksted lærer hinanden at kende. Der udformes ingen praktikerklæring i denne praktik, med mindre der viser sig ganske særlige forhold vedrørende elevens uddannelsesmuligheder. Det forventes, at eleven i denne periode får introduktion til institutionens dagligdag og pædagogik, herunder indblik i virksomhedsplan og forskellige læringsmuligheder.

Formålet med praktikindkald 1A er, at sikre et samarbejde mellem skole, praktiksted og elever om, hvor eleven befinder sig socialt og fagligt? Hvilke erhvervsfaglige kompetencer kommer eleven med? Hvordan sikre skole, praktiksted og elev et fælles grundlag, som man taler og bedømmer eleven ud fra?

Indhold og taksonomi i praktik 1B

Som udgangspunkt foregår denne praktikperiode samme sted som praktik 1A. Eleven begynder at arbejde med de samlede mål for praktikuddannelsen. Eleven forventes at nå målene på begynderniveau. Der er tale om et vejledende niveau. Hvor langt eleven når i arbejdet med målene er individuelt og afhænger af elevens forudsætninger, elevens individuelle mål og praktikstedets læringsmuligheder.

Elevens arbejde med at nå de samlede praktikmål på begynderniveau betyder:

- At eleven selv kan udføre en ukompliceret opgave i en kendt situation eller under vejledning i en ukendt situation.

På begynderniveau lægges vægt på lyst til at sætte sig ind i uddannelsens grundlæggende kundskabs- og færdighedsområder og til at udvikle ansvarlighed og grundlag for fortsat læring. På begynderniveau grundlægges selvstændighed i opgaveløsningen. Ved afslutning af praktik 1b afgiver praktikstedet en vejledende bedømmelse om, hvorvidt eleven er på rette vej (Praktikerklæring).

Formålet med praktikindkald 1B er at samstemme og afstemme, hvordan skole, praktiksted og elever kan samarbejde om, at sikre at teorien kobles sammen med praksis.

Indhold og taksonomi i praktik 2

Denne praktikperiode bør foregå på et andet praktiksted end praktikperiode 1A og 1B. I denne praktikperiode arbejder eleven videre med at nå de samlede mål for praktikuddannelsen på henholdsvis rutineret og avanceret niveau. Den første del af praktikken arbejder eleven arbejde med at nå de samlede praktikmål på rutineret niveau, hvilket betyder:

- At eleven kan planlægge og gennemføre en opgave eller løse et problem i kendte situationer og omgivelser alene eller i samarbejde med andre

På rutineret niveau lægges vægt på udvikling af evnen til selvstændigt at sætte sig ind i mere komplicerede problemstillinger og til at kommunikere med andre om løsningen heraf. Yderligere lægges der vægt på fleksibilitet og omstillingsevne.

I løbet af praktikperioden arbejder eleven sig hen imod at nå målene på avanceret niveau, hvilket betyder:

- At eleven alene eller i samarbejde med andre, afhængig af opgavens art, kan planlægge, løse og gennemføre en opgave, vurdere og løse et problem i ikke rutineprægede situationer.

På avanceret niveau lægges der vægt på udvikling af evnen til at tage selvstændigt ansvar og vise initiativ til selv at formulere og løse faglige opgaver og problemer. Yderligere lægges vægt på kvalitetssans og kreativitet. Ved afslutning af praktik 3 afgiver praktikstedet en praktikerklæring, hvor eleven vurderes i forhold til avanceret niveau.

Formålet med praktikindkald 2 er at sætte fokus på, hvordan eleven støttes i at mestre sin rolle som pædagogisk assistent. Samtidig skal der spottes om eleven er i potentiel fare for ikke at opnå praktikmålene. Der samstemmes og afstemmes hvorledes disse elever støttes bedst muligt i henhold til den enkeltes kompetencer og udfordringer.

Lærerkvalifikationer

Underviserne på den pædagogiske assistentuddannelse har en grundlæggende erhvervsrettet uddannelse eller anden relevant professionsuddannelse inden for et eller flere relevante uddannelsesområder. Dertil kommer relevant og aktuel erhvervs erfaring og erhvervspædagogisk efteruddannelse.

Undervisere på gymnasialt niveau (B og A niveau) i et EUX-forløb skal have faglig kompetence svarende til en kandidatuddannelse bestået ved et universitet samt pædagogikum jf. [uvm.dk](https://uvm.dk/erhvervsuddannelser/uddannelser/eux/eux-undervisning-og-laererkompetencer)

<https://uvm.dk/erhvervsuddannelser/uddannelser/eux/eux-undervisning-og-laererkompetencer>

Undervisernes kompetenceløft

Med reformen om erhvervsuddannelser stilles krav til undervisernes pædagogiske kompetencer, idet der jf. Bekendtgørelse om erhvervsuddannelser § 12 er følgende krav til underviserne på erhvervsuddannelserne:

”Alle lærere skal inden 2020 have erhvervspædagogiske kompetencer, der i omfang svarer til 10 ETCS-point (strategisk kompetenceløft), hvilket skal realiseres inden for den afsatte ramme. Niveaumæssigt kan kompetenceløftet fx være et modul fra en pædagogisk diplomuddannelse, fx fra Diplomuddannelse i erhvervspædagogisk”.

”Lærere fastansat i 2010 eller senere skal erhverve sig kompetencer mindst svarende til en gennemført pædagogisk diplomuddannelse inden for fire år efter ansættelsestidspunktet”.

”Der afsættes midler til, at lærere kan komme i kortere forløb i en virksomhed. Formålet er, at lærerne ajourfører deres viden om den nyeste faglige udvikling inden for faget og branchen.”

Den pædagogiske opkvalificering af SOPUs undervisere tilrettelægges med udgangspunkt i SOPUs kompetenceudviklingsstrategi fra 2016-2020, og omhandler følgende:

- Diplom i erhvervspædagogik – for undervisere uden pædagogisk grunduddannelse
- Pædagogisk løft på 10 ETCS point – for undervisere uden erhvervspædagogisk kompetencer svarende til 10 ETCS point.
- Praktikforløb – for undervisere der ikke har arbejde i praksisfeltet inden for de sidste 2 år.

Diplom i erhvervspædagogik

Undervisere der ikke ved ansættelsen har pædagogisk uddannelse skal senest 4 år efter ansættelsen have kompetencer svarende til en pædagogisk diplomuddannelse. Diplomuddannelse i erhvervspædagogik består af seks moduler svarende til 60 ETCS-point. Der indgår tre obligatoriske moduler, to valgmoduler og uddannelsen afsluttes med et obligatorisk afgangsprøve (15 ETCS-point).

Obligatoriske moduler:

Undervisning og læring (10 ETCS-point)
Undervisningsplanlægning og didaktik (10 ETCS-point)
Pædagogisk videnskabsteori (5 ETCS-point)

Valgmoduler (10 ETCS-point):

Deltagere i de erhvervsrettede uddannelser
Erhvervspædagogisk udviklingsarbejde
Digitale teknologier i de erhvervsrettede uddannelser
Praksisrelateret undervisning
Praktikvejleder
Innovation og didaktik

Pædagogisk løft på 10 ETCS point

Undervisere, der ikke i forvejen har erhvervspædagogisk kompetencer svarende til mindst 10 ETCS-point, skal deltage i erhvervspædagogisk efteruddannelse. SOPU har i 2016-2017 haft fokus på understøttelse af SOPU strategi om ”Det digitale SOPU” og undervisere med behov for kompetenceløft kunne vælge valgmodulet ”Digitale teknologier i de erhvervsrettede uddannelser”. I 2017 -2018 har SOPU fokus på erhvervspædagogisk kvalitet og herunder klasseledelse og undervisere med behov for pædagogisk løft kan vælge valgmodulet ”Den faciliterende underviser”.

Praktikforløb

Undervisere, der ikke har arbejdet i praksisfeltet inden for social- og sundhedsområdet eller det pædagogiske område inden for de seneste to år, har mulighed for at gennemføre et virksomhedsforløb i praksis af en varighed på 2 dage. Formålet med virksomhedsforløbet er, at underviserne ajourføre deres viden om den nyeste faglige udvikling inden for faget og branchen generelt.

Taksonomi

Den pædagogiske assistentuddannelse er indplaceret på niveau 4 i den danske kvalifikationsramme. For en nærmere beskrivelse af den mængde viden, færdigheder og kompetencer der kræves i denne kvalifikationsramme henvises til www.ufm.dk på følgende link: [Niveauer i kvalifikationsrammen](#)

De uddannelsesspecifikke fag på hovedforløbet, er beskrevet i uddannelsesordningen og følger den taksonomi, der fremgår af § 37 i Bekendtgørelse om erhvervsuddannelser.

Slutmålet i de uddannelsesspecifikke fag på den pædagogiske assistentuddannelse er beskrevet på avanceret niveau, og fag på højere niveau og talentspor er beskrevet på ekspertniveau.

Præstationsstandarder	
Begynder	Eleven kan løse en opgave og udføre en aktivitet i en kendt situation eller ud fra en kendt problemstilling eller kan udføre en mere kompliceret aktivitet under vejledning. På dette niveau lægges der vægt på personlig kompetence til at sætte sig ind i uddannelsens fundamentale kundskabs- og færdighedsområder og kompetence til at udvikle ansvarlighed og grundlag for fortsat læring. På begynderniveauet grundlægges ligeledes selvstændighed i opgaveløsning.
Rutineret	Eleven kan planlægge og gennemføre en opgave eller aktivitet eller løse et problem i en rutinemæssig eller kendt situation og omgivelse, alene og i samarbejde med andre. På dette niveau lægges vægt på den personlige kompetence til selvstændigt at sætte sig ind i mere komplicerede problemstillinger og til at kommunikere med andre om løsningen heraf. Yderligere lægges vægt på fleksibilitet og omstillingsevne.
Avanceret	Eleven kan vurdere et problem, kan planlægge, løse og gennemføre en opgave eller aktivitet eller løse et problem også i ikke-rutinesituationer – alene eller i samarbejde med andre – under hensyn til opgavens art. På dette niveau lægges vægt på den personlige kompetence til at tage selvstændigt ansvar og vise initiativ samt kompetence til selv at formulere og løse faglige og sociale opgaver og problemer. Yderligere lægges vægt på kvalitetssans og kreativitet.
Ekspert	Eleven kan løse komplekse arbejdsopgaver og kan argumentere for valgte løsninger af opståede problemer. Der lægges vægt på evnen til at kunne bruge allerede opnåede kompetencer i en ny kontekst, på evnen til at arbejde med overblik og deltage i arbejdspladsens innovative processer. På dette niveau lægges vægt på den personlige kompetence til målrettet at kunne planlægge, tilrettelægge, udføre og evaluere arbejdsprocesserne således, at kvaliteten i processen og resultatet sikres. Endvidere lægges vægt på, at eleven kan vurdere og begrunde behovet for forbedringer af arbejdsprocesser, samt på at eleven kan kommunikere om sin faglighed i alle relevante sammenhænge.